

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice și pentru modificarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului.

1. Descrierea situației actuale

Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice reglementează regimul juridic general al monumentelor istorice - bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală.

Legislația principală în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, cu care legislația protejării monumentelor istorice relaționează este alcătuită din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.

De la intrarea în vigoare, cele trei legi au suferit o serie de modificări și completări. Cu toate acestea, realitățile sociale în continuă schimbare fac necesară adaptarea cadrului normativ specific protejării monumentelor istorice la situațiile concrete, întâlnite în practică.

Potrivit unei centralizări realizate, în noiembrie 2021, de Institutul Național al Patrimoniului a datelor existente la nivelul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, în România existau cel puțin 801 monumente istorice în pericol de dispariție (2,63% din numărul total al monumentelor istorice din România), numărul fiind în creștere față de datele precedente (593 de monumente istorice la nivelul anului 2013).

În 2021, în administrarea autorităților de nivel central și a instituțiilor din subordinea acestora se puteau număra 31 monumente istorice (3,87% din cele 801), în cea a autorităților și instituțiilor de la nivel județean 22 monumente istorice (2,75%), iar la nivel local în această situație se aflau 166 monumente istorice (20,72%). Cultele dețin 184 monumente istorice a căror existență este amenințată (22,97%). De asemenea, numărul monumentelor istorice în stare rea de conservare care constituie și un pericol public este foarte ridicat: 264 obiective (32,96% din cele 801).

2. Schimbări preconizate

În ceea ce privește amendarea Legii nr. 422/2001, modificările și completările propun, în vederea facilitării intervenției statului în scopul protejării patrimoniului cultural în interes public, reglementarea cadrului de intervenție a autorităților publice în locul proprietarului/administratorului/deținătorului monumentului istoric în interesul scoaterii din pericol a monumentelor istorice, în sensul prevederilor art. 4 pct. 2 lit. c) din Convenția europeană pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei ratificată prin Legea nr. 157/1997.

În practică s-a întâlnit frecvent necesitatea modificării categoriei monumentelor istorice din „m - monument” în „a - ansamblu”, din „II” în „I”, etc. Prin urmare este necesară stabilirea faptului că schimbarea categoriei sau a grupei de clasare a monumentelor

istorice se face potrivit normelor metodologice privind clasarea și inventarierea solicitate de art. 12 alin. 4 din Legea nr. 422/2001, în prezent adoptate prin OMCC nr. 2260/2008.

Totodată, este propusă precizarea la nivel de lege a unor prevederi existente în Regulamentul de Organizare și Funcționare al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice aprobat prin OMC nr. 2173/2013 cu modificările și completările ulterioare pe care le considerăm oportune în contextul în care, de exemplu, Legea nr. 422/2001 prevede numărul membrilor plenului CNMI și al CZMI, dar nu al secțiunilor de specialitate ale CNMI.

În ceea ce privește amendarea Legii nr. 350/2001, modificările propuse vizează pe de o parte eliminarea referirii la Ministerul Culturii de la nr. crt. 12⁴ având în vedere că nu toate documentațiile de urbanism referitoare la extravilan reglementează teritorii protejate din punctul de vedere al patrimoniului cultural iar pe de altă parte îndreptarea unei erori materiale care a îngreunat unele proceduri administrative, respectiv înlocuirea sintagmei "Ministerul Culturii prin direcțiile județene" cu "Ministerul Culturii sau serviciile deconcentrate ale acestuia potrivit prevederile legislației specifice".

Proiectul de act normativ nu are impact financiar.

**Tabel cu semnatarii
prounerii legislative**

**Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind
protejarea monumentelor istorice, pentru modificarea Legii nr. 350/2001 privind
amenajarea teritoriului și urbanismul, precum și pentru modificarea și completarea
Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții**

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Bica Dăruet		PNL
2.	LUCICA DINA Muntean		PNL
3.	Vela Ion Marcel		PNL
4.	IOAN CRISTIAN CUPRES		PNL
5.	BICA Iulian Mikail		PNL
6.	Voiculescu Liviu		PNL
7.	Neagu Nicolae		PNL
8.	Pandă Ciprian		PNL
9.	Scarlat George		PNL
10.	Niculescu Tăjălaș Gintion		PNL
11.	VIRGIL GURAN		PNL
12.	TAPU NAZARE EUGEN		PNL
13.	ROBERTA ANSTASE		PNL
14.	VESTRA MIHAIC		PNL
15.	Pauline Nicoleta.		PNL
16.	TUDU VLAS		PNL

Tabel comparativ

Nr. crt.	Forma în vigoare	Proiect lege	Observații/Motivație
1.		<p>Art. I</p> <p>Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 20 noiembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p>	
2.	<p>Art. 6</p> <p>(2) În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativă pe al cărei teritoriu este situat monumentul istoric sau autorităților administrației publice centrale.</p>	<p>1. Alineatul (2) al articolului 6 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativă pe al cărei teritoriu este situat monumentul istoric sau, cu acordul autorității administrației publice județene, autorităților administrației publice locale sau Ministerului Culturii, la solicitarea acestora.”</p>	<p>Propunem ca, alături de consiliile județene și autoritățile centrale și locale, în măsura în care dispun de fonduri, să poată interveni pentru protejarea monumentelor istorice fără proprietar cunoscut.</p>
3.	-	<p>2. După alineatul (2) al articolului 6 se introduc unsprezece noi alineate, alin. (3)-</p>	

	<p>(13), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) În cazul în care imobilele dintr-un monument, ansamblu sau sit sunt în proprietatea statului, județelor, al comunelor, al orașelor și municipiilor, potrivit prevederilor anexelor 2-4 la Codului Administrativ, obligațiile decurgând din prezenta lege revin respectivei autorități publice în proprietatea căreia se află imobilul, chiar dacă imobilul nu este înscris în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public.</p> <p>(4) În cazul în care proprietarul bunului aparținând patrimoniului cultural imobil, titularul dreptului de administrare sau, respectiv, titularul altui drept real nu își îndeplinește obligațiile prevăzute la art. 36, constatându-se un pericol de distrugere sau de alterare fizică semnificativă ori un astfel de proces se află în desfășurare, administrația publică județeană, locală, ori, după caz, Ministerul Culturii, direct sau prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia, poate să întreprindă, în regim de urgență lucrări în vederea scoaterii din pericol a imobilului și a conservării acestuia, substituindu-se proprietarului, titularului dreptului de administrare sau, respectiv, a titularului altui drept real asupra bunului</p>	<p>Alineatele (4)-(8) au fost introduse dat fiind interesul public reprezentat de activitățile și măsurile de protejare a monumentelor istorice -potrivit art. 2 alin. (2) din <i>Legea nr. 422/2001</i>- în vederea aplicării angajamentelor României rezultate din prevederile art. 4 din <i>Convenția pentru protejarea Patrimoniului arhitectural al Europei</i>, adoptată la Granada la 03.10.1985, ratificată prin <i>Legea nr. 157/1997</i>: „fiecare parte se angajează: (...) 2. să evite ca bunurile protejate să fie deteriorate, degradate sau demolate. În această perspectivă, fiecare parte se angajează să introducă în legislația sa, dacă nu există deja, dispoziții care să prevadă: (...)”</p>
--	---	--

		<p>protejat, urmând ca, pe cale amiabilă sau prin acțiune în regres, să recupereze cheltuielile de la proprietar.</p> <p>(5) În situația în care proprietarul bunului aparținând patrimoniului cultural, titularul dreptului de administrare sau, respectiv, titularul altui drept real asupra bunului nu efectuează, din proprie inițiativă, lucrările necesare în vederea scoaterii imobilului din pericolul prevăzut la alin. (4), autoritatea publică ce își propune să întreprindă lucrările notifică proprietarului obligațiile legale care îi revin în condițiile prezentei legi și un termen până la care trebuie să efectueze lucrările, nu mai mare de un an.</p> <p>(6) Imobilele care intră sub incidența alin. (4) se stabilesc individual prin ordin al ministrului culturii, hotărâre a consiliului județean sau local, după caz, în funcție de autoritatea publică ce urmează să întreprindă lucrările.</p> <p>(7) Prin excepție de la prevederile alin. (4) și ale art. 38, se poate asigura, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație, în bugetul administrației publice care efectuează lucrările, preluarea integrală a cheltuielilor aferente lucrărilor corespunzătoare cotei proprietarului bunului aflat în imposibilitate de a asigura sumele</p>	<p>c) posibilitatea autorităților publice de a obliga pe proprietarul unui bun protejat să efectueze anumite lucrări sau de a i se substitui, în cazul în care acesta nu este în măsură să le facă (...).”</p> <p>Propunerea legislativă are la bază datoria Statului formulată în art. 33 alin. (3) din <i>Constituția României</i> „Statul trebuie să asigure păstrarea identității spirituale, sprijinirea culturii naționale, stimularea artelor, protejarea și conservarea moștenirii culturale, dezvoltarea creativității contemporane, promovarea valorilor culturale și artistice ale României în lume.”</p>
--	--	---	--

necesare, la cererea acestuia, ca măsură de protecție socială, dacă proprietarul face dovada că realizează venituri medii nete lunare pe persoană singură, respectiv pe membru de familie, mai mici sau egale cu salariul minim net garantat în plată pe țară, conform anchetei sociale efectuate înainte de stabilirea naturii sociale a cheltuielilor, pe toată durata realizării lucrărilor, precum și pe o durată de 10 ani de la acestea.

(8) În situația în care imobilul nu mai are un proprietar care să îndeplinească prevederile **alin. (7)**, sunt aplicabile prevederile **alin. (4)** în ceea ce privește recuperarea unei cote din cheltuieli direct proporțională cu perioada rămasă până la împlinirea a 10 ani de la realizarea lucrărilor.

(9) Fac excepție de la prevederile **alin. (4)**, proprietarii, titularii dreptului de administrare sau, după caz, titularii altui drept real asupra imobilului, care dețin autorizație de construire valabilă, în vederea punerii în siguranță, conservării sau restaurării, după caz, și au anunțat la Inspectoratul de Stat în Construcții și la autoritatea publică locală începerea lucrărilor.

(10) Constatarea procesului de distrugere sau de alterare fizică semnificativă la

monumentele istorice în vederea întreprinderii de lucrări prevăzute la **alin. (4)** și notificarea prealabilă a proprietarului prevăzută la **alin. (5)** se fac potrivit normelor aprobate de respectiva autoritate publică ce întreprinde lucrările.

(11) În cazurile în care proprietarii, titularii dreptului de administrare sau, după caz, titularii altui drept real asupra imobilului nu permit accesul în imobil în vederea efectuării studiilor, cercetărilor, documentației tehnice necesare și a executării lucrărilor, autoritatea administrației publice care întreprinde demersuri potrivit prevederilor **alin. (4)** va solicita autorizarea instanței judecătorești competente, prin ordonanță președințială, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă.

(12) Dispozițiile **alin. (4) - (11)** se aplică și în situațiile prevăzute la **alin. (2)** și atunci când există un litigiu privind dreptul de proprietate.

(13) Se exceptează de la aplicarea dispozițiilor **alin. (4) - (11)** părțile din imobile care au ca proprietar statul, județul, comuna, orașul sau municipiul, după caz, situație în care autoritatea publică ce are în proprietate respectivele părți de imobil va întreprinde măsurile necesare în aplicarea obligațiilor

		legale ce îi revin.”	
4.	<p>Art. 10</p> <p>(3) Exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora sau instituirea unor servituți poate fi inițiată și aplicată numai cu avizul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.</p>	<p>3. Alineatul (3) al articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora și instituirea unor servituți asupra monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora se realizează numai cu avizul Ministerului Culturii, emis direct sau prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia în baza conținutului-cadru al documentației stabilite prin ordin al ministrului culturii.”</p>	<p>Propunem o reformulare pentru explicitarea intenției legiuitorului (indicarea subiectului asupra căruia se aplică servituțile).</p> <p>Sintagma „inițiată și aplicată” s-ar putea interpreta în sensul în care ar fi necesare două avize pe parcursul exproprierii. Se are în vedere explicitarea faptului că este necesar un singur aviz și stabilirea documentației necesare pentru emiterea acestui aviz. În prezent acest conținut-cadru al documentației nu este stabilit.</p>
5.		<p>4. După alineatul (3) al articolului 10 se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Avizul prevăzut la alin. (3) pentru expropriere se emite de către Ministerul Culturii în cadrul procedurilor de expropriere pentru lucrări de interes național, respectiv de către serviciile publice deconcentrate, în cadrul procedurilor de expropriere pentru lucrări de interes local.”</p>	<p>Art. 26 alin. (1) din <i>Legea nr. 422/2001</i> prevede, ca regulă generală, faptul că avizele pot fi emise direct de minister sau prin intermediul serviciilor publice deconcentrate ale acestuia. Este necesară stabilirea competențelor de emitere a avizului privind exproprierile/servituțile.</p>
6.		<p>5. Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:</p>	<p>Legislația în vigoare prevede clasarea monumentelor istorice în</p>

	<p>Art. 20 Schimbarea grupei de clasare a monumentelor istorice se face potrivit procedurii prevăzute pentru clasare.</p>	<p>„Art. 20 Schimbarea categoriei sau a grupei de clasare a monumentelor istorice se face potrivit normele metodologice de inventariere și clasare a monumentelor istorice.”</p>	<p>grupe (art. 8 din <i>Legea nr. 422/2001</i>) și categorii (art. 3 din <i>Legea nr. 422/2001</i>, respectiv Anexa nr. 1 pct. A la <i>Normele Metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice</i> aprobate prin <i>OMC nr. 2260/2008</i>). Amendamentul face evident modul în care se produce schimbarea categoriei, în situația în care aceasta este necesară.</p>
7.	<p>Art. 23 (1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.</p>	<p>6. Alineatul (1) al articolului 23 se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului Ministerului Culturii emis direct sau, după caz, prin serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, respectiv a acordului emis de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii.”</p>	<p>Prin modificarea alin. (1) al art. 23 se are în vedere corelarea cu prevederile art. 26 alin. (1) din <i>Legea nr. 422/2001</i> (referitoare la emiterea avizelor direct sau prin serviciile deconcentrate) și ale <i>art. 11 din Legea nr. 50/1991</i> (referitoare la existența acordului pentru lucrările pentru care nu este necesară eliberarea Autorizației de Construire).</p> <p>Modificările la <i>Legea nr. 50/1991</i> survenite prin <i>Legea nr. 193/2019</i> precizează faptul că pentru unele intervențiile sunt necesare notificări și emiterea acordului de către serviciul public deconcentrat. <i>Legea nr.</i></p>

			<p>193/2019 nu a modificat și <i>Legea nr. 422/2001</i> care prevede că pentru intervenții, definite la art. 23 alin. (2) ca „toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare (...)”, este necesar avizul, deci nu acordul, și indică, la art. 55, pentru intervențiile fără aviz aplicarea de contravenții sau constatarea de infracțiuni. Prin prezentul proiect legislativ, o serie de amendamente la <i>Legea nr. 422/2001</i> legislativ explicitează aplicarea principiului potrivit căruia legea nouă trebuie să aibă preferință față de legea veche.</p>
8.	<p>Art. 24 (1) Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.</p>	<p>7. Alineatele (1) și (3) ale articolului 24 se modifică și vor avea următorul cuprins: „(1) Intervențiile care se efectuează asupra bunurilor imobile care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate, se autorizează și se efectuează pe baza avizului sau a acordului, după caz, emis direct de Ministerul Culturii sau prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în</p>	<p>Corelare cu prevederile <i>art. 11 din Legea nr. 50/1991</i> (referitoare la existența acordului pentru lucrările pentru care nu este necesară eliberarea Autorizației de Construire).</p>

	<p>(3) În condițiile legii, în cazul realizării de lucrări neautorizate, fără avize sau care încalcă avizele de specialitate, personalul de inspecție abilitat are dreptul să întrerupă lucrările până la intrarea în legalitate, să aplice sancțiuni și, după caz, să dispună revenirea la situația inițială și să sesizeze organele de cercetare penală.</p>	<p>vigoare.</p> <p>(3) În condițiile legii, în cazul realizării de lucrări neautorizate, fără avize, notificare, acorduri sau care încalcă avizele sau acordurile de specialitate, personalul de inspecție abilitat are dreptul să întrerupă lucrările până la decizia menținerii sau a desființării construcțiilor care se ia potrivit prevederilor legislației privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, să aplice sancțiuni și, după caz, să dispună revenirea la situația inițială și să sesizeze organele de cercetare penală.”</p>	<p>Corelare cu modificarea din 2020 a art. 59 din <i>Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții</i> aprobate prin OMDRL nr. 839/2009.</p>
<p>9.</p>	<p>Art. 26</p> <p>(1) În vederea protejării monumentelor istorice Ministerul Culturii și Cultelor îndeplinește, direct sau prin serviciile sale publice deconcentrate ori prin alte instituții publice subordonate, următoarele atribuții: (...) 6. emite avizele necesare în vederea eliberării autorizațiilor de construire pentru lucrările și intervențiile asupra monumentelor istorice; (...)</p>	<p>8. La articolul 26 alineatul (1), punctul 6 al se abrogă.</p> <p>9. La articolul 26 alineatul (1), punctul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:</p>	<p>Abrogarea propusă la pct. 6 este urmare a includerii cazului la pct. 11 de la același alineat.</p> <p>Menționăm că intervențiile sunt definite la art. 23 alin. (2) din <i>Legea nr. 422/2001</i>, iar lucrările nu sunt definite în această lege, dar din corelarea cu prevederile <i>Legii nr. 50/1991</i> rezultă că acestea sunt incluse în categoria intervențiilor.</p> <p>Propunerea de la pct. 11 este de unificare a prevederilor referitoare la</p>

	<p>11. emite avizele pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate; (...)</p>	<p>„11. emite avize, acorduri, după caz, potrivit prevederilor legale, pentru intervenții și/sau lucrări asupra monumentelor istorice, a imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate sau care au valoare arhitecturală sau istorică deosebită, stabilite prin documentații de urbanism aprobate;”</p>	<p>atribuțiile privind avizarea și emiterea de acorduri privind intervențiile și este formulată în corelare cu modificările la <i>Legea 50/1991</i> survenite prin <i>Legea nr. 193/2019</i>.</p>
10.	<p>Art. 26 (2) În situații de urgență, stări potențial generatoare de situații de urgență, situații care privesc siguranța națională sau în alte situații excepționale, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național poate emite avize de urgență pentru intervenții asupra monumentelor istorice, fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, cu condiția ca intervențiile să fie reversibile.</p>	<p>10. Alineatul (2) al articolului 26 se modifică și vor avea următorul cuprins: „(2) În situații de urgență, stări potențial generatoare de situații de urgență, situații care privesc siguranța națională sau în alte situații excepționale, Ministerul Culturii poate emite avize de urgență pentru intervenții asupra monumentelor istorice, fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, comisiilor zonale ale monumentelor istorice sau, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, cu condiția ca intervențiile să fie reversibile.”</p>	<p>Corelare cu restul prevederilor din <i>Legea nr. 422/2001</i>: potrivit art. 33, <i>Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice</i> are atribuții de formulare a unor propuneri de avizare doar pentru unele intervenții asupra patrimoniului cultural imobil, iar comisiile zonale ale monumentelor istorice pentru alte intervenții (art. 34). Astfel este necesară o prevedere pentru cazul în care avizarea trebuie derulată cu propunerea <i>CZMI</i>.</p>
11.	-	<p>11. După alineatul (2) al articolului 26 se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins: (2¹) Perioada de valabilitate a avizelor se</p>	<p>Este necesară explicitarea în lege a faptului că în situația identificării elementelor purtătoare de valoare culturală noi pe parcursul intervenției</p>

		<p>întinde pe toată efectuării intervențiilor pentru care au fost emise, atât până la finalizarea acestora, cât și până la data semnării procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor, cu condiția respectării termenelor legale de valabilitate a actului de autoritate în baza căruia se efectuează intervenția, cu excepția cazurilor în care pe parcursul intervenției sunt identificate elemente noi care să impună reluarea procedurilor de avizare/emitere a acordului prevăzute de lege, necunoscute la data emiterii avizului/actului de autoritate, precum și/sau modificări ale condițiilor care au stat la baza emiterii acestora, după caz.</p>	<p>sau în cea a modificării ale proiectului, trebuie obținut un nou aviz/acord.</p>
12.	<p>Art. 30 (3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice este formată din 21 de membri, personalități, specialiști și experți atestați în domeniul protejării monumentelor istorice, numiți prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național pentru un mandat de 2 ani.</p> <p>(5) Membrii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt numiți de</p>	<p>12. Alineatele (3) și (5) ale articolului 30 se modifică și va avea următorul cuprins: „(3) Plenul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este format din 21 de membri, specialiști și experți atestați în domeniul protejării monumentelor istorice și personalități în domeniul de activitate al comisiei, numiți prin ordin al ministrului culturii.</p> <p>(5) Membrii plenului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt numiți de ministrul culturii dintre propunerile formulate de Academia Română, Ministerul</p>	<p>Dat fiind faptul că, potrivit art. 30 alin. (1) din <i>Legea nr. 422/2001</i>, <i>CNMI</i> este „organism științific de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil” propunem explicitarea la alin. (3), a faptului că personalitățile din <i>CNMI</i> sunt din domeniul de competență a comisiei. În vederea evitării riscurilor de corupție, cât și pentru asigurarea racordării la ultimele bune practici în domeniu, se legiferează un număr maxim de mandate consecutive ale</p>

	<p>ministrul culturii și patrimoniului național la propunerea:</p> <p>a) Academiei Române - 2 membri;</p> <p>b) Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului - un membru;</p> <p>c) Ministerului Educației, Cercetării și Inovării - 2 membri;</p> <p>d) organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice - un membru;</p> <p>e) Ministerului Culturii și Patrimoniului Național - 15 membri, dintre care 8 propuși de comisiile regionale ale monumentelor istorice.</p>	<p>Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Educației, organizațiile neguvernamentale cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice și structurile de specialitate în domeniul protejării patrimoniului național imobil din cadrul Ministerului Culturii, cu respectarea următoarelor reguli:</p> <p>a) arhitecți – cel puțin 6 membri;</p> <p>b) urbaniști sau arhitecți-urbaniști – cel puțin 2 membri;</p> <p>c) ingineri în construcții – cel puțin 2 membri;</p> <p>d) arheologi – cel puțin 2 membri;</p> <p>e) istorici de artă sau restauratori componente artistice – cel puțin 2 membri;</p> <p>f) peisagiști – cel puțin 1 membru;</p> <p>g) alte personalități din domeniile etnografic, religios, social, științific, tehnic, economic, juridic ș.a. cu activitate în domeniul protejării patrimoniului cultural imobil.”</p>	<p>membrilor în <i>CNMI</i>.</p> <p>Se propune înlocuirea regulii de selecție a membrilor în funcție de entitatea care îl propune cu o regulă de selecție bazată pe specializarea acestora, dat fiind caracterul de comisie de specialitate al <i>CNMI</i>, potrivit art. 30 alin. (1) din <i>Legea nr. 422/2001</i>. Entitățile care formulează în prezent propuneri, pot formula și în viitor propuneri, însă legea nu mai precizează un număr de membri propuși de fiecare entitate.</p>
13.	-	<p>13. După alineatul (5) al articolului 30 se introduce un nou alineat, alin. (5¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(5¹) Cel puțin 15 dintre membrii plenului</p>	<p>Pentru asigurarea caracterului de comisie de specialitate al <i>CNMI</i>, potrivit art. 30 alin. (1) din <i>Legea nr. 422/2001</i>, se propune ca cel puțin</p>

		Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt specialiști și experți atestați de Ministerul Culturii în domeniile cercetării arheologice și/sau al protejării monumentelor istorice.”	2/3 din membrii plenului să fie atestați de <i>Ministerul Culturii</i> , restul membrilor, neatestați, potrivit art. 30 alin. (3), fiind personalități în domeniu.
14.	Art. 31 (3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice se constituie din 4 secțiuni pe domenii, conduse fiecare de un președinte ales din rândul membrilor acestora pentru un mandat de 2 ani; președinții de secțiuni devin vicepreședinți ai Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.	14. După alineatul (3) al articolului 31 se introduc două noi alineate, alin. (3¹) și alin. (3²), cu următorul cuprins: „(3 ¹) Secțiunile de specialitate ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt formate din 9 membri fiecare. O parte dintre membrii secțiunilor sunt membri ai plenului.” (3²) Membrii secțiunilor sunt experți și specialiști atestați de Ministerul Culturii în domeniile cercetării arheologice și/sau al protejării monumentelor istorice, în domeniile și specializările de competență ale secțiunii.”	Considerăm oportună precizarea la nivel de lege a unor prevederi din ROF CNMI privind secțiunile CNMI aplicate în prezent, în contextul în care <i>Legea nr. 422/2001</i> stabilește numărul membrilor plenului <i>CNMI</i> și ai <i>CZMI</i> , dar nu pe cel al secțiunilor de specialitate ale <i>CNMI</i> , nici prezența în acestea a experților și specialiștilor atestați în domeniul de competență a secțiunii. Repetarea cuvântului „domeniu” rezultă din normele de atestare în „ <u>domeniul</u> protejării monumentelor istorice”, care se face pe <u>domenii</u> (nu „subdomenii”) și specializări.
15.	Art. 36 g) să obțină avizele prevăzute de lege pentru toate intervențiile prevăzute la art. 23; k) să permită montarea și să întrețină	15. La articolul 36 alineatul (1), lit. g) și k) se modifică și vor avea următorul cuprins: „g) să obțină avizele sau acordurile prevăzute de lege pentru toate intervențiile prevăzute la art. 23 și să le respecte;	Motificarea lit. g) de la art. 36 rezultă din corelarea cu prevederile art. 11 din <i>Legea nr. 50/1991</i> (referitoare la existența acordului pentru lucrările pentru care nu este necesară eliberarea Autorizației de Construire).

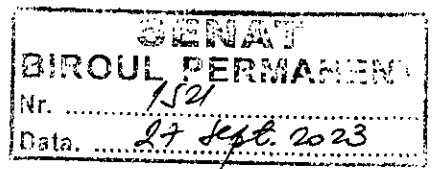
	<p>însemnul distinctiv care marchează calitatea de monument istoric a imobilului;</p>	<p>„k) să permită montarea și să întrețină însemnul distinctiv care marchează calitatea de monument istoric a imobilului și, după caz, a însemnului distinctiv care atestă clasarea în Lista patrimoniului mondial sau orice alt însemn prevăzut de convențiile internaționale în materie;”</p>	<p>Motificarea lit. k) este necesară în vederea aplicării unor angajamente ale României rezultate din convenții internaționale privind marcarea imobilelor încrise în <i>Lista patrimoniului mondial</i>, care au primit <i>Marca Europeană a Patrimoniului</i>, protejate în timp de conflict armat etc.</p>
<p>16.</p>		<p>16. După Titlul V se introduce un nou titlu, Titlul V¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Titlul V¹ Informațiile privind patrimoniul cultural național</p> <p>Art. 52¹</p> <p>(1) În situația în care nu au fost comunicate public anterior potrivit prevederilor art. 20 din Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată cu modificările și completările ulterioare, documentațiile anexate unor cereri depuse în procedurile derulate de Ministerul Culturii, serviciile publice deconcentrate ale acestuia și instituțiile din subordinea acestuia se consideră comunicate public, la data depunerii cererii.</p> <p>(2) Documentațiile prevăzute la alin. (1) pot</p>	<p>Se propune legiferarea accesului la informațiile privind patrimoniul cultural în relație cu drepturile de autor, motivat de încurajarea progresului cunoașterii privind moștenirea culturală (și, implicit, de protejarea acesteia), dezvoltarea creativității contemporane, promovarea valorilor culturale și artistice, a se vedea obligațiile Statului potrivit art. 33 alin. (3) din <i>Constituția României</i>, pentru reducerea costurilor la nivelul cetățenilor (care nu vor mai trebui să plătescă alte studii istorice la noi intervenții pe același imobil), cât și în vederea asigurării transparenței informațiilor, în acord cu prevederi internaționale (art. 15 pct. 1 din <i>Convenția pentru protejarea</i></p>

		<p>fi puse la dispoziția publicului în baza prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu respectarea prevederilor legale referitoare la echilibrul între libertatea de exprimare și de informare, inclusiv exprimarea jurnalistică, academică, artistică și/sau literară, și dreptul la viață privată, secretul comercial și prevederile <i>Regulamentului nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE</i>, fără a fi necesar suplimentar acordul autorilor și persoanelor care au depus cerererea.</p> <p>(3) Persoanelor care au acces la documentații în baza prevederilor alin. (2) le revine obligația respectării prevederilor Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Art. 52²</p> <p>(1) Autoritățile publice centrale, județene și locale asigură informarea, consultarea și</p>	<p><i>Patrimoniului arhitectural al Europei, adoptată la Granada) și cu legislația privind drepturile de autor din alte state.</i></p>
--	--	---	--

		<p>de colaborarea cu colectivitățile locale, instituțiile și organizațiile neguvernamentale culturale și public înaintea deciziilor privind patrimoniul cultural.</p> <p>(2) Accesul la informație, participarea publicului la procesul decizional și accesul la justiție în probleme privind patrimoniul cultural imobil sunt garantate, în condițiile legii.”</p>	
17.	<p>Art. 55 a) executarea de lucrări asupra unui imobil după declanșarea procedurii de clasare, asupra unui monument istoric, în zona sa de protecție sau în zonele protejate fără avizul Ministerului Culturii sau al serviciilor deconcentrate ale acestuia, după caz;</p>	<p>17. La articolul 55 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins: a) executarea de lucrări asupra unui imobil după declanșarea procedurii de clasare, asupra unui monument istoric, în zona sa de protecție sau în zonele protejate fără avizul Ministerului Culturii ori avizul sau acordul serviciilor deconcentrate ale acestuia, după caz, sau cu nerespectarea acestora;”</p>	<p>Corelare cu prevederile <i>art. 11 din Legea nr. 50/1991</i> (referitoare la existența acordului pentru lucrările pentru care nu este necesară eliberarea Autorizației de Construire).</p>
18.	Art. 58	<p>18. Articolul 58 se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Sumele provenite din amenzi percepute pentru contravențiilor prevăzute la art. 55 de funcționarii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și împuterniciții Ministerului Culturii fac venit extrabugetar la serviciul public deconcentrate al Ministerului Culturii în</p>	<p>De-a lungul timpului, potrivit OG nr. 2/2001, o parte din veniturile provenite din amenzi reveneau unității din care face parte agentul constatator, în prezent acestea revin bugetelor locale sau bugetului de stat. În anul 2019, în baza prevederilor <i>Legii nr. 422/2001</i> au fost aplicate de</p>

	<p>Contravențiilor prevăzute la art. 55 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.</p>	<p>teritoriul de competență al căruia a fost săvârșită contravenția. Serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii va utiliza aceste fonduri exclusiv pentru lucrări în primă urgență la monumentele istorice pentru punerea în siguranță a acestora.</p> <p>(2) Contravențiilor prevăzute la art. 55 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, dacă prezenta lege nu prevede altfel.”</p>	<p>funcționarii serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și împuterniciții Ministerului Culturii un număr de 26 de amenzi în toată țara.</p> <p>Considerăm că o cointeresare a serviciilor publice deconcentrate, bugetate insuficient, poate asigura o mai bună aplicare a dispozițiilor legii și poate genera o sursă de venit pentru punerea în siguranță a monumentelor istorice.</p> <p>Modificarea are un impact bugetar nesemnificativ asupra bugetelor locale și de stat, dat fiind numărul scăzut de amenzi aplicate în prezent.</p>
19.		<p>Art. II</p> <p>1. În termen de 60 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, se aprobă, prin ordinul ministrului culturii prevăzut la art. I pct. 3.</p> <p>2. Prevederile art. I pct. 12-14 se aplică începând de la următorul mandat al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.</p>	
20.		<p>Art. III</p> <p>Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, publicată în</p>	

		Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 10 iulie 2001 cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:	
21.	<p>12⁴. Zone situate în extravilanul municipiilor, orașelor și comunelor</p> <p>Avizează</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ministerul Culturii - Consiliul județean - Organisme centrale și teritoriale abilitate conform legii <p>Aprobă:</p> <p>Consiliile locale/ Consiliul General al Municipiului București</p>	1. La Anexa nr. 1, la nr. crt. 12 ⁴ , la coloana nr. 2 "Avizează", sintagma „Ministerul Culturii” se elimină.	Forma în vigoare a Legii nr. 350/2001 prevede, pe lângă situațiile în care este necesar avizul <i>Ministerului Culturii</i> dată fiind existența patrimoniului cultural imobil în zona reglementată urbanistic și avizul acestuia pentru zonele situate în extravilanul municipiilor, orașelor și comunelor, indiferent dacă în ele este prezent sau nu patrimoniu cultural imobil. Se propune eliminarea acestei prevederi.
22.		2. În cuprinsul Anexei nr. 1, sintagma „Ministerul Culturii prin direcțiile județene” se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Culturii sau serviciile publice deconcentrate ale acestuia, după caz”.	Corelare cu prevederile art. 26 alin. (1) din <i>Legea nr. 422/2001</i> care este sediu al materiei (nu anexa nr. 1 la <i>Legea nr. 350/2001</i>). Notăm că restul <i>Legii nr. 350/2001</i> nu se referă la aceste aspecte.

Parlamentul României
Senat
Grupul parlamentar al Uniunii Salvați România

Către: Biroul Permanent al Senatului

De la: Trifan Raoul, Senator USR Circumscripția nr. 37 - Timiș

Subiect: Solicitare co-semnare inițiativă legislativă

Stimate doamne, stimați domni,

Subsemnata/ul Raoul Trifan, Senator USR, dorește să fie co-inițiator al inițiativei legislative având nr. de înregistrare Senat – L436/2023 - Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice și pentru modificarea Legii nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului.

Vă mulțumesc,

Raoul-Adrian Trifan
Senator USR
Circumscripția nr. 37 - Timiș

Data: 26.09.2023

Semnătură

